

БЪЛГАРСКА ПЕДИАТРИЧНА АСОЦИАЦИЯ
BULGARIAN PEDIATRIC ASSOCIATION

Изх. №8-2025/8.05.2025 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р СИЛВИ КИРИЛОВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: ваксинапрофилактиката на децата в Р България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

На 28 февруари 2025 г. се проведе Единадесетата експертна среща по ваксинапрофилактика, иницирана и организирана от Българската педиатрична асоциация (БПА) с цел да се обсъди актуалното състояние на имунизационната програма в България и доколко е осъществен напредък по отношение на обсъдените проблеми по време на предишните експертни срещи.

Тазгодишното издание премина под надслов „Национална имунизационна политика: перспективи“ и по традиция събра водещи експерти в областта на имунопрофилактиката, представители на Министерството на здравеопазването и на фирмите, вносителите на ваксини в България. Форумът премина в три тематични панела, в които бяха обсъдени постигнатите резултати, предизвикателствата и бъдещето на ваксинапрофилактиката у нас.

Въз основа на представените доклади и проведените дискусии участниците се обединиха около препоръки за подобряване на имунопрофилактиката в България, които Българската педиатрична асоциация обобщава в настоящото становище

Предложения за подобряване на ваксинапрофилактиката в Р България:

1. **Въвеждане на ваксината срещу варицела като задължителна в Имунизационния календар (ИК) на Р България.**

БЪЛГАРСКА ПЕДИАТРИЧНА АСОЦИАЦИЯ
BULGARIAN PEDIATRIC ASSOCIATION

2. **Осигуряване на държавно финансиране за противогрипна ваксинация** на деца под 5-годишна възраст, хронично болните деца и бременните жени с цел повишаване на ваксинационното покритие в тези рискови групи.
Насърчаване на годишната ваксинация срещу сезонен грип при лица ≥ 6 месеца посредством добре планирана медийна кампания в периода септември - ноември.
3. **Включване на ваксината за имунизация на бременни срещу респираторно-синцитиалния вирус към групата на целевите имунизации в Наредба №15 от 12 май 2005 г. за имунизациите в Р България** с цел защита на новородените в първите шест месеца от живота, включително доносени новородени.
4. **Поради научно доказаната ефективност на имунизацията срещу коклюш при бременни за защита на новородените от заразяване, заболяване и усложнения, предлагаме включване на ваксина, съдържаща ацелуларна коклюшна компонента с намалено антигенно съдържание (Tdap) при бременни жени в групата на целевите имунизации в Наредба №15 от 12 май 2005 г. за имунизациите в Р България.**
5. **Разширяване на обхвата на човешки папилома вирус (ЧПВ) ваксинацията** – националната програма за имунизация срещу ЧПВ за следващия четиригодишен програмен период: да предвиди безплатна ваксина срещу ЧПВ както за момчетата на възраст 10-15 години, така и за момчетата в този възрастов диапазон. Като изпълнители по програмата да се включат не само общопрактикуващите лекари, но и педиатрите в доболничната помощ, както и експертите в кабинетите на РЗИ. Да се осъществи широкомащабна национална информационна кампания, насочена към цялото общество, ръководена от Министерството на здравеопазването.
6. **Актуализация на ИК по отношение на БЦЖ ваксинацията**, съобразно европейските препоръки – към момента остава прилагането на две дози: първа доза след раждането и бустерна доза на 7-годишна възраст.
7. **Въвеждане на поливалентна пневмококова ваксина** (с над 15 серотипа) в ИК, считано от 2025 г., за постигане на по-висока защита срещу инвазивни пневмококови заболявания.
8. Да се потърсят законови и административни възможности за **улеснен внос в страната на моноваксина срещу менингококи група В**, като за деца и младежи до 18-годишна възраст и за лица от посочените в т.3 медицински показания за имунизация в Приложение №2 към чл. 7, ал. 2 на Наредба №15 от 12 май 2005 г. за имунизациите в Р България, посл.

БЪЛГАРСКА ПЕДИАТРИЧНА АСОЦИАЦИЯ
BULGARIAN PEDIATRIC ASSOCIATION

изм. и доп. ДВ. бр.40 от 7 Май 2024 г., **стойността на ваксината и стойността за поставянето ѝ да бъдат реимбурсирани от НЗОК.**

9. **Засилване на обучението по ваксинапрофилактика в медицинските университети** – необходимо е въвеждането на актуализирано и задълбочено обучение по имунопрофилактика в учебните програми за студентите по медицина, а също така за медицинските сестри, акушерки и фармацевти, както и осигуряване на продължаващо професионално обучение за практикуващите лекари, с цел поддържане на високо ниво на информираност и компетентност в областта на имунопрофилактиката.
10. **Разработване на програма от Министерството на образованието и науката (МОН), насочена към децата и техните родители** – необходимо е да се въведе образователна програма в училищата, която да информира децата и техните родители за ползите от ваксините, принципите на ваксинапрофилактиката и начините за предотвратяване на заразните заболявания.
11. **Провеждане на постоянна национална информационна кампания относно ваксинапрофилактиката** – необходимо е изграждането и поддържането на дългосрочна национална комуникационна стратегия, насочена към повишаване на обществената осведоменост относно ползите, безопасността и значението на ваксините. Кампанията следва да бъде научно обоснована, целенасочена към различни възрастови и социални групи и да използва разнообразни комуникационни канали за максимално въздействие. Постоянното информиране на населението е ключов фактор за преодоляване на колебанията по отношение на ваксинацията и за повишаване на общественото доверие в имунопрофилактиката.
12. **Разширяване функционалността на Националната здравна информационна система с фокус върху препоръчителните имунизации** – препоръчваме интегрирането на модул за напомняне и проследяване не само на задължителните, но и на препоръчителните ваксинации. Системата следва да осигурява достъпна и научно обоснована информация относно съответните инфекциозни заболявания и наличните ваксини с цел подкрепа на информирания избор и повишаване на имунизационния обхват.
13. **Актуализиране на нормативната уредба и състава на комисиите, отговарящи за освобождаване от задължителни имунизации** – преразглеждане и актуализиране на нормативните критерии, процедурите и състава на медицинските комисии, които оценяват и вземат решения за освобождаване на деца от задължителни имунизации. Това включва осигуряване на експертен състав с подходяща квалификация, както и прилагане на съвременни научни данни и добри

БЪЛГАРСКА ПЕДИАТРИЧНА АСОЦИАЦИЯ
BULGARIAN PEDIATRIC ASSOCIATION

практики при вземането на решения.

14. **Намаляване на законите и административни бариери** – прилагане на средна цена, премахване на ОЗТ (оценка на здравните технологии) и рамковите споразумения. Такова изискване поставя сериозни бариери и забавя значително достъпа до нови ваксини. Болшинството от държавите не извършват ОЗТ и приемат препоръките на Съвета по имунопрофилактика (NITAG).
15. **Въвеждане на критерии за качество, а не само най-ниска цена при обществените поръчки за ваксините в ИК с цел осигуряване на съвременни и иновативни препарати** – това ще създаде условия за включване на съвременни, високоефективни и иновативни ваксини, отговарящи на актуалните научни постижения и международни препоръки, с цел повишаване на ефективността на имунопрофилактиката в страната.

С оглед на значението на ваксинопрофилактиката за общественото здраве, призоваваме Министерството на здравеопазването да вземе под внимание горепосочените препоръки и да предприеме необходимите стъпки за тяхното реализиране. Убедени сме, че тези мерки ще доведат до повишаване на ваксиналното покритие, намаляване на заболяемостта и смъртността от предотвратими заболявания, както и до общо подобрене на здравния статус на детското население в България.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ЙОРДАНКА УЗУНОВА
Секретар на БПА,
Председател на организационния комитет на
XI експертна среща по ваксинопрофилактика